

گزارشگری مالی: چالشها و فرصتهای IFRS9

ارایه کننده: دکتر یوسف پادگانه

International Financial Reporting Standards

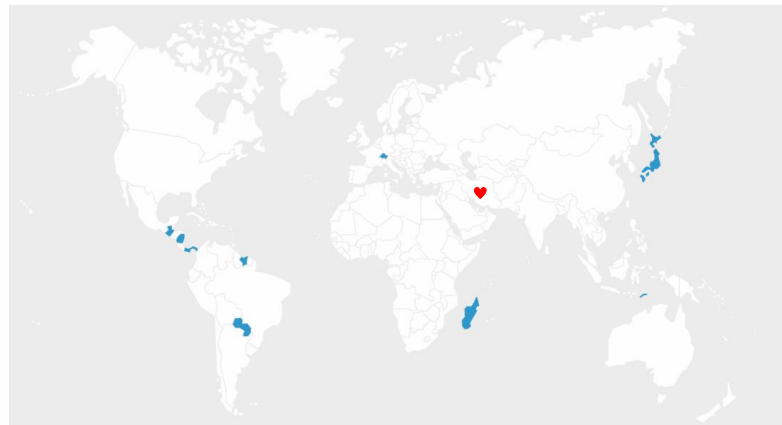
- هدف بنیاد IFRS، بهبود و توسعه استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی است که شفافیت، پاسخگویی و کارایی را برای بازارهای مالی در سر تا سر جهان به ارمغان می آورند. این بنیاد، با افزایش قابلیت اعتماد، رشد و ثبات اقتصادی طولانی در اقتصاد جهانی در جهت منافع سرمایه گذاران تلاش می کند. بنیاد IFRS، یک سازمان غیرانتفاعی عام المنفعه است که تحت نظارت هیئت نظارت بنیاد IFRS قرار دارد. برای حفظ استقلال بنیاد در امر استاندارد گذاری، راهبری و فرایند نظر خواهی عمومی به نحوی طراحی شده است که هم استقلال بنیاد در مقابل اشخاص با منافع خاص حفظ شود و هم این که نسبت به پاسخگویی بنیاد در مقابل ذینفعان در سر تا سر جهان اعتماد سازی شود.

<https://ifrs.seo.ir>

میزان استفاده و بکارگیری استانداردهای گزارشگری بین المللی در سطح جهان

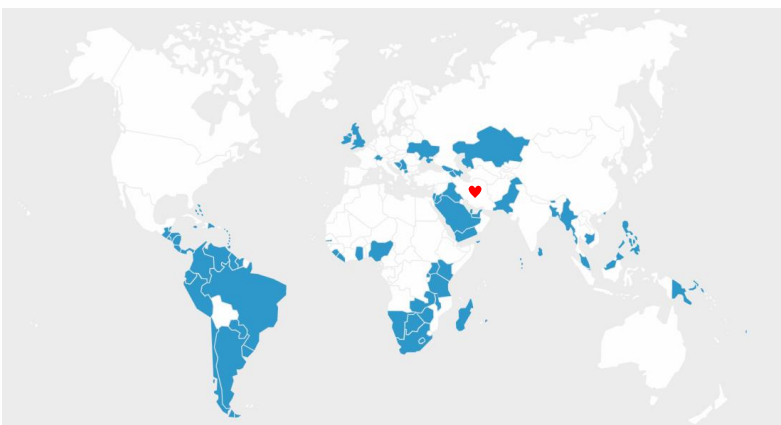
IFRS Standards are required for domestic public companies

IFRS Standards are permitted but not required for domestic public companies

IFRS Standards are required or permitted for listings by foreign companies

The IFRS for SMEs Standard is required or permitted

The IFRS for SMEs Standard is under consideration

Region	Jurisdictions in the region	Number of Jurisdictions			
		Jurisdictions that require IFRS Standards for all or most domestic publicly accountable entities	Jurisdictions that require IFRS Standards as % of total jurisdictions in the region	Jurisdictions that permit or require IFRS Standards for at least some (but not all or most) domestic publicly accountable entities	Jurisdictions that neither require nor permit IFRS Standards for any domestic publicly accountable entities
Europe	44	43	98%	1	0
Africa	38	36	95%	1	1
Middle East	13	13	100%	0	0
Asia-Oceania	34	25	74%	3	6
Americas	37	27	73%	8	2
Totals	166	144	87%	13	9
As % of 166	100%	87%		8%	5%

Source: <https://www.ifrs.org> (Adapted)

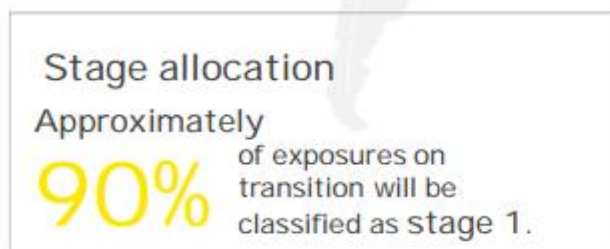
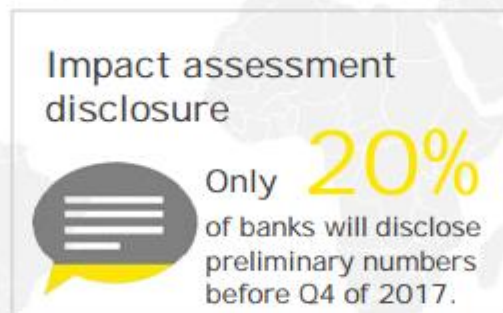
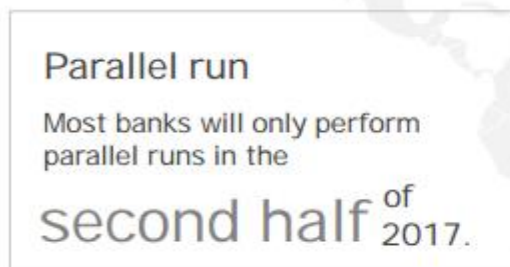
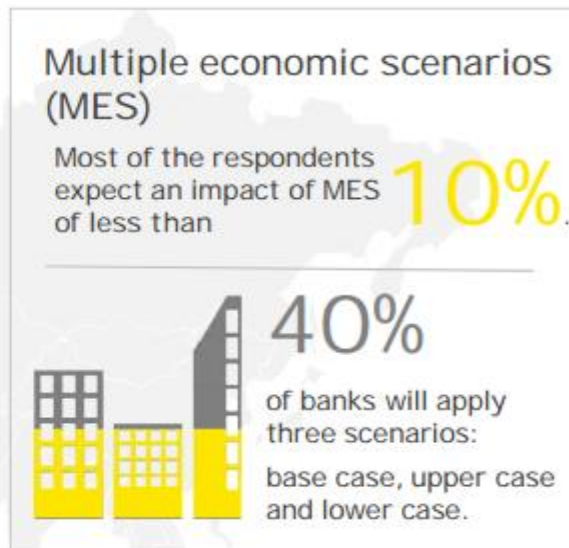
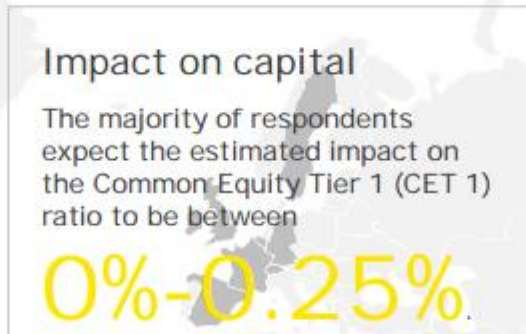
- استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی شماره 9 (IFRS9) که تهیه و تدوین از سال 2009 آغاز شده بود در سال 2014 منتشر و اجرای آن اولین روز سال 2018 بوده است. این استاندارد جایگزین استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره 39 (IAS39) می‌باشد.
- IFRS9 از سه بخش اصلی تشکیل شده است: طبقه‌بندی و اندازه‌گیری، کاهش ارزش و حسابداری مصون‌سازی.
- تغییر اساسی حاصله از این استاندارد نحوه محاسبه زیان مورد انتظار اعتباری می‌باشد.
- اجرایی شدن این استاندارد موجب تغییرات استراتژیک و عملیاتی در سطح نظام بانکی خواهد شد.
- هزینه پیاده‌سازی و اجرایی و پیاده‌سازی کردن بانکهای بزرگ جهان نزدیک به 100 میلیون دلار برآورده شده است.
- به علت تنوع و پیچیدگی مدل‌های محاسباتی زیان مورد انتظار و شرایط خاص برای طبقه‌بندی تسهیلات، بانکها نیازمند نظام حاکمیتی و کنترلی قوی می‌باشند.
- تحقیقات نشان می‌دهد حداقل زمان مورد نیاز برای پیاده‌سازی و اجرایی نمودن این استاندارد برای بانکهای متوسط و کوچک 9 الی 12 ماه و برای بانکهای بزرگ بیش از 18 ماه خواهد بود.

IFRS 9 Three Phases																									
Classification & Measurement		Impairment			Hedge Accounting																				
Final Standard	<ul style="list-style-type: none"> Three measurement categories for financial assets driven by the entity's business models for managing financial assets and the contractual cash flow characteristics of those assets are: <ul style="list-style-type: none"> Fair Value Amortised Cost Fair value through other comprehensive income (FVOCI) for certain assets For financial liabilities designated at fair value through profit or loss, changes in own credit will be recorded in other comprehensive income. 	<ul style="list-style-type: none"> Requirements for impairment of financial assets based on 12-month and Lifetime Expected Losses (12-month EL and LEL) replacing the current Incurred Loss (IL) approach under IAS 39 <div style="text-align: center;"> <p>← Change in credit risk since initial recognition →</p> <table border="1"> <tr> <th>Stage 1</th> <th>Stage 2</th> <th>Stage 3</th> </tr> <tr> <td>Initial recognition (unless purchased/originated credit-impaired)</td> <td>Significant increase in credit risk but not credit impaired</td> <td>Credit impaired</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Allowance recognised</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">12-Month EL</td> <td style="text-align: center;">LEL</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Interest revenue</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Gross basis</td> <td style="text-align: center;">Net basis</td> </tr> </table> </div>			Stage 1	Stage 2	Stage 3	Initial recognition (unless purchased/originated credit-impaired)	Significant increase in credit risk but not credit impaired	Credit impaired	Allowance recognised			12-Month EL		LEL	Interest revenue			Gross basis		Net basis	<ul style="list-style-type: none"> General hedge accounting model designed to more closely reflect risk management Increased eligibility of hedged items and hedging instruments No retrospective hedge effectiveness test Prospective hedge effectiveness test (80-125%) replaced with a principles based test of amongst others, "economic relationship" Entities currently reporting under IFRS will have an accounting policy choice to continue to apply IAS 39 hedge accounting until the macro hedging project is finalised. 		<p>Nov 2009 C&M of Assets Standard</p> <p>Oct 2010 C&M of Liabilities Standard</p> <p>Jan 2011 First Impairment ED</p> <p>Nov 2012 Limited changes to the C&M proposed</p> <p>Mar 2013 Second Impairment ED</p> <p>Nov 2013 General Hedge Accounting standard</p>
	Stage 1	Stage 2	Stage 3																						
Initial recognition (unless purchased/originated credit-impaired)	Significant increase in credit risk but not credit impaired	Credit impaired																							
Allowance recognised																									
12-Month EL		LEL																							
Interest revenue																									
Gross basis		Net basis																							
Current Hot Topics	<ul style="list-style-type: none"> Determination of business models; to hold, to sell or both Consideration of whether contractual cash flows are "solely payments of principal and interest". <p style="text-align: right; color: red;">Medium complexity</p>	<ul style="list-style-type: none"> Contractual versus behavioural maturity Use of practical expedients such as "low credit risk" and the "More than 30 days past due rebuttable presumption" Use of forward looking information and incorporation of multiple forecast and macroeconomic scenarios Portfolio vs individual asset assessment of significant deterioration <p style="text-align: right; color: red;">High complexity</p>			<ul style="list-style-type: none"> The IASB is exploring a new way to account for dynamic risk management of open portfolios ("macro hedging activities"). <p style="text-align: right; color: red;">Low complexity</p>		<p>Feb 2014 Proposed effective Date 2018</p> <p>Jul 2014 Standard on impairment & Amendments to C&M of assets</p>																		
2014	H1 2015	H2 2015	H1 2016	H2 2016	H1 2017	H2 2017	2018																		
Impact Phase		Design Phase		Build and Testing Phase		Implementation and Parallel Run		Stabilisation & Improvement																	

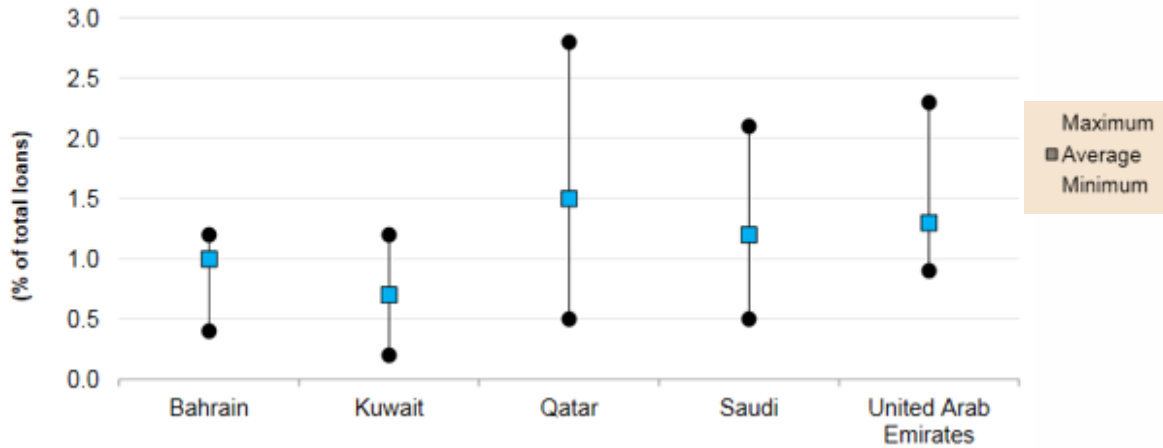
- پروژه تدوین استاندارد از سال 2009 شروع و در سال 2014 دو قسمت اصلی استاندارد نهایی و اولین روز سال 2018 زمان اجرا آن تعیین شد.
- متشکل از سه قسمت اصلی که بحث محاسبه زیان اعتباری مورد نیاز نقطه عطف تاریخ حسابداری و امور مالی بدلیل تغییر نوع نگرش از گذشته نگر به آینده نگر مبتنی بر ریسک می باشد.

<https://www.iaa.org.uk>

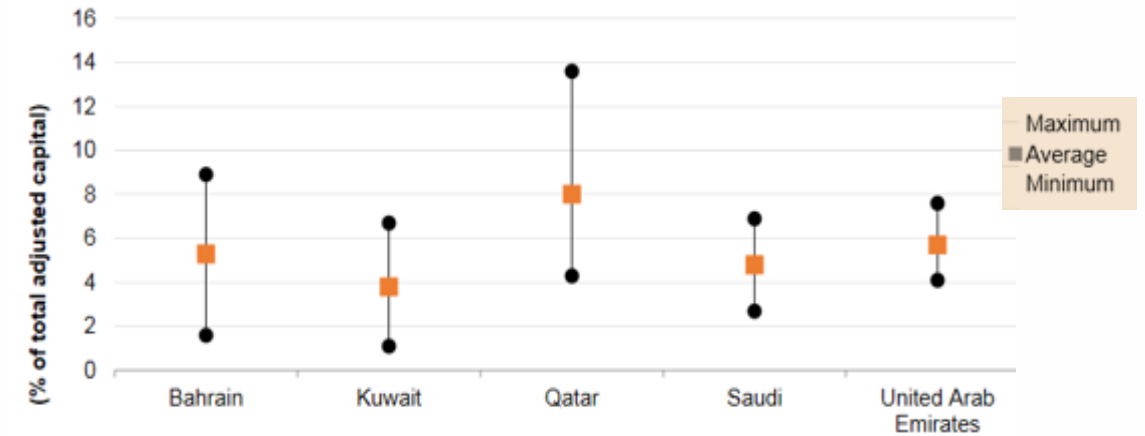

بررسی های بعمل آمده در اگوست سال 2017 توسط شرکت EY از 29 بانک بزرگ جهان نشان میدهد هزینه پیاده سازی استاندارد IFRS9 بسیار سنگین و زمان بر خواهد بود.

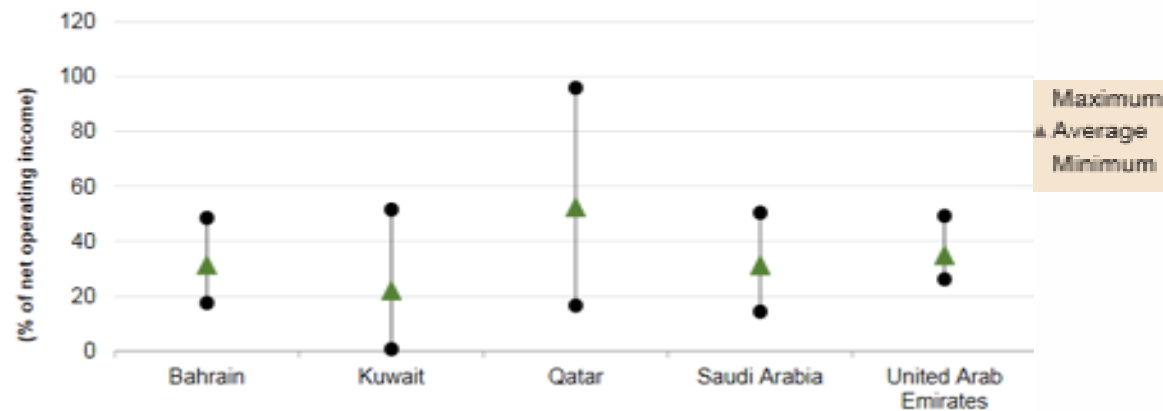
IFRS 9 Impact On Banks In Selected GCC Countries--Additional Provisions

IFRS 9 Impact On Banks In Selected GCC Countries--Total Adjusted Capital

IFRS 9 Impact On Banks In Selected GCC Countries--Net Operating Income

گزارش تحلیلی ماه می 2018 موسسه اعتبارسنجی استاندارد اند پورز نشان میدهد: میزان ذخایر تسهیلات، در آمد خالص عملیاتی و سرمایه اصلاح شده تقریباً همه بانکهای مورد مطالعه در حوزه خلیج فارس متاثر از پیاده سازی استاندارد IFRS9 شده اند.

Source: S&P Global, Banks' financial statements.

	Key risk parameter	Basel III	IFRS 9
Probability of Default (PD)	Measurement standard	Average of default within the next 12 months	Depending on the asset, the PD measures either for the next 12 months (stage 1) or for the remaining life of the financial instrument (stages 2 and 3)
	Period of measurement (look-back period)	Estimates based on long-run average default rate, ranging from "point-in-time" (PIT) to "through-the-cycle" (TTC)	Estimates based on PIT measures, at the reporting date, of current and expected future conditions reflecting future economic cycles
Loss Given Default (LGD)	Intention of estimate	*Downturn* LGD to reflect adverse economic scenarios	*Current* or *forward-looking* LGD to reflect impact of economic scenarios
	Collection cost	Considers both direct and indirect cost associated with collection of the exposure	Only considers cost directly attributable to the collection of recoveries
	Discount rate	Based on weighted average cost of capital or risk-free rate	Depends on the type of financial instrument but is broadly based on effective interest rate
	Period of observation	Minimum five years for retail exposures, seven years for sovereign, corporate, and bank exposures	No specific requirements about observation period or collection of historical data used
Exposure at Default (EAD)	Intention of estimate	*Downturn* EAD to reflect what would be expected during a period of economic downturn	Considers all the contractual terms over the lifetime of the instrument
	Period of observation	Minimum five years for retail exposures, seven years for sovereign, corporate, and bank exposures	No specific requirements about observation period or collection of historical data used
Expected Loss/Expected Credit Loss (ECL)	Calculation	PD x LGD (loss rate) is applied to EAD	PD x PV of cash shortfalls represents a probability-weighted estimate of credit losses
	Economic assumptions	Reflects downturn LGD and EAD (factoring in macroeconomic stress conditions)	Reflects an unbiased probability-weighted amount, determined by evaluating a range of possible outcome

• مهمترین وجه تشابه راهکارهای باسل با IFRS9 در فاز محاسبه زیان مورد انتظار اعتباری میباشد که استاندارد جدید دارای روشی آینده نگر میباشد. اما در عین حال دارای تفاوتی اساسی در پارامترهای مدل محاسبه زیان مورد انتظار اعتباری به شرح جدول روبرو میباشد. این تفاوتها موجب تغییرات اساسی در سیستم اعتباراتی بانکها میشود.

<https://www.moodysanalytics.com>

چالشهای پیش روی در سطح نظام بانکی

عملیاتی

استراتژیک

داده ها و
مدلسازی

زیرساختها

پیچیدگی و
زمان بری
پیاده سازینیروی انسانی
متخصص

هزینه

نوسانات در آمدی
بعلت دینامیک
بودن زیان مورد
انتظار اعتباریتأثیر فوری
منفی بر آورده
صاحبان سهامکاهش توان
وام دهی بانکهاگران شدن
منابع

در سطح اقتصاد کلان، پیاده سازی IFRS9 در کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته موجب کاهش فوری توان وام دهی سیستم بانکی بعلت عدم استفاده راهکاری پیشرفته کمیته باسل در سنوات گذشته میباشد. برای جلوگیری از تأثیر زیاد در سال 2018 کمیته باسل به بانک های مرکزی ان اجازه را داده است که میزان تأثیر بر سرمایه بانک، اثرات IFRS9 را در سه تا پنج سال تقسیم کنند.

- تشکیل کارگروه پیاده سازی IFRS9 متشکل از بانک مرکزی، حسابرسان مستقل و سیستم بانکی.
- تدوین راهکار پیاده سازی بالاخص در زمینه نحوه محاسبه زیان مورد انتظار اعتباری و نقشه راه برای کاهش تاثیر اولین روز اجرا توسط بانک مرکزی.
- یک فرصت بسیار عالی جهت استحکام نظام بانکی از طریق تسریع در امر پیاده سازی استانداردهای باسل (حرکت به سمت باسل 3 و 4) بعلت وجود نیازهای زیرساختی مشابه بالاخص در حوزه ریسک های اعتباری و مدل سازی.
- تشکیل کارگروه راهبردی متشکل از مدیران ارشد و کارگروه سطح کارشناسی توسط بانکها.
- بازنگری در ساختار مدیریت ریسک اعتباری توسط بانکها.
- جمع آوری داده های اعتباری حداقل برای 5 سال توسط بانکها.
- مهیا کردن زیرساختهای تکنولوژیک توسط بانکها.
- نیروی انسانی کارآمد.

- اولین روز اجرا در سطح جهان 01.01.2018
- جایگزین استاندارد حسابداری IAS 39 میشود.
- تأثیر بر عملکرد مالی و استراتژی کسب و کار.
- نگرشی آینده نگر برای محاسبه زیان مورد انتظار.
- نیازمند مطالب زیاد برای افشاسازی و گزارشگری.
- نیازمند فرآیند مدون، جامع و تحلیلی برای تسهیلات طبقه بندی شده.
- نیازمند نظام حاکمیتی و کنترلی جامع و منسجم.
- نیازمند داده های مشتریان حداقل برای یک دوره زمانی پنج ساله.

پایان